

Η συμβουλευτική παρέμβαση σε μαθητές με γονείς που έχει χρόνια σωματική νόσο

Ζαχαριάδη Φ., Ιωακειμίδου Α.,
Κουτρέτση Κ., Ζαχαριάδη Χ.

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται επιστημονικό ενδιαφέρον για τον αντίκτυπο της χρόνιας ασθένειας στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας εκτός του νοσούντος. Μια προληπτική συμβουλευτική παρέμβαση επικεντρωμένη στις ανάγκες των παιδιών θα μπορέσει να λειτουργήσει προστατευτικά για την ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη ώστε να διασφαλίσουν ένα σταθερό περιβάλλον. Ωστόσο η παροχή υποστηρικτικής βοήθειας σε οικογένειες, όπου ένας γονέας είναι χρόνιας ασθενής δεν είναι τόσο οργανωμένη όσο θα περιμέναμε (Gonzalez, Steinglass & Reiss, 1989).

Κυρίως Σώμα

Ως χρόνια σωματικά νοσήματα εννοούνται τα νοσήματα τα οποία επιμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα και επηρεάζουν τις ικανότητες του ατόμου να διατηρήσει ένα φυσιολογικό επίπεδο λειτουργικότητας (ρευματικά νοσήματα, πολλαπλή σκλήρυνση κ.α.), απαιτούν μακροχρόνια θεραπευτικά σχήματα ενώ συχνά συνοδεύονται από σωματική αναπηρία καθώς και έντονο πόνο. Η χρόνια σωματική νόσος μπορεί δυνητικά να προκαλέσει σοβαρές αλλαγές στην ζωή του ασθενούς και να επηρεάσει σοβαρά την ποιότητα ζωής του (Ridder, Geenen, Kuijer, & Middendorp, 2008). Τα δεδομένα από παλαιότερες έρευνες που υποστηρίζουν την ψυχοκοινωνική επιβάρυνση των παιδιών είναι αντικρουόμενα (Burnfield, 1995), ενώ νεότερες έρευνες υποστηρίζουν την ικανότητα των οικογενειών να διαχειριστούν την χρόνια σωματική νόσο του γονέα χωρίς ιδιαίτερη ψυχοκοινωνική επιβάρυνση των παιδιών (Steck, 2000).

Σύμφωνα με έρευνα του Kalb (1996), τα παιδιά των ασθενών γονέων φαίνεται να έχουν μεγαλύτερη ενσυναίσθηση, περισσότερες κοινωνικές δεξιότητες και είναι συναισθηματικά πιο ώριμα από συνομηλίκους τους. Ωστόσο η σοβαρή χρόνια σωματική νόσος μοιάζει να επιβαρύνει τόσο τα παιδιά με την αγωνία για την επιβίωση του γονιού που νοσεί όσο και της οικογένειας.

Σε πολλές περιπτώσεις φαίνεται ότι τα παιδιά των χρόνια σωματικά ασθενών γονέων κάνουν μια μεγάλη προσπάθεια να διασώσουν τον δεσμό με τους γονείς τους, συμπαρασύροντας και αλλοιώνοντας τη σχέση με τους συνομηλίκους και επιβαρύνοντας μακροπρόθεσμα την ψυχική τους υγεία και λειτουργία (Armistead, Klein & Forehand, 1995, Rutter, 1996). Γενικότερα, τα μέλη της οικογένειας (τόσο ενήλικα όσο και ανήλικα) χρειάζεται να λαμβάνουν πολύπλευρη ψυχοκοινωνική υποστήριξη ανάλογα πάντα με τις ανάγκες του κάθε μέλους της. Τέτοιου είδους υποστήριξη περιλαμβάνει την ψυχοεκπαίδευση, την συμβουλευτική ή την οικογενειακή θεραπεία.

Συμπεράσματα

Η συμβουλευτική που χρειάζεται να παρέχεται τόσο στο παιδί του γονέα που ασθενεί όσο και στην οικογένεια, βασίζεται στην καθοδήγηση και την υποστήριξη. Σκοπός της είναι η ανάπτυξη θετικού κλίματος μεταξύ των μελών, η συνοχή της οικογένειας και η καλλιέργεια της εμπιστοσύνης. Ως προληπτική προσέγγιση θα μπορούσε να βοηθήσει την οικογένεια να δρα μέσα σε ένα ικανοποιητικό και λειτουργικό πλαίσιο. Στόχοι της είναι να ενισχύσει την βιοψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού, την επικοινωνία, τη συνεργασία/αλληλεπίδραση γονέων-παιδιού, την ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων και την συνεργασία γονέων, εκπαιδευτικών και ειδικών μέσα από τα προγράμματα παρέμβασης.

Αναφορές

- Armistead, L., Klein, K., & Forehand, R. (1995). Parental physical illness and child functioning. Special Issue: The Impact of the family on child adjustment and psychopathology. *Clin Psychol Rev*, 15(5), 409-422.
- Burnfield, A. (1995). The psychosocial impact of MS. *Int. MSJ*, 2(1), 33-35.
- Gonzalez, S., Steinglass, P., & Reiss, D. (1989). Putting the illness in its place: discussion groups for families with chronic medical illnesses. *Fam Process*, 28(1), 69-87.
- Kalb, R. (1996). The Impact of Multiple Sclerosis on the Family. *Int. MSJ*, 3(2), 65-69.
- Ridder, D. De, Geenen, R., Kuijer, R., & Middendorp, H. Van. (2008). Psychological adjustment to chronic disease, *The Lancet*, 372. Ανακτήθηκε στις 20/8/2022 από <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0140673608610788>
- Rutter, M. (1996). Connections between child and adult psychopathology. *Eur Child Adolesc Psychiatry*, 5 Suppl 1, 4-7.
- Steck, B. (2000). The psychosocial impact of Multiple Sclerosis on families and children. *Int. MSJ*, 7(2), 63-70.